

In de drukte van de steden

In de drukte van de steden
lijkt de hemel
van de mensen ver vandaan,
maar vermoedend dat er tekens
van Aanwezigheid bestaan

ga ik dwalend langs de huizen
kijk en luister,
hoor gefluister in de Wind
langs de muren, op de pleinen
zwerf ik verder tot ik vind.

In de drukte van de steden
lijkt de hemel
van de mensen ver vandaan,
maar vermoedend dat er tekens
van Aanwezigheid bestaan

ga ik zoekend door de straten
hoor het praten,
van de mensen of het zingt
als één stem uit duizend stemmen
of het Andere daar is.

In de chaos van geluiden
rond de huizen
waaien Winden als een lied
door de stad, de buitenwijken
ruist een helende muziek.

Afzender:
Protestantse Kerkgemeenschap
Watergraafsmeer
Hugo de Vrieslaan 2
1097 ED Amsterdam

Marijke de Bruijne
Uit: Liedereren voor de toekomst van
Oecumenisch Bulletin, mei 2005

Van de redactie

Zoals u van ons gewend bent, ook dit jaar weer een dubbelnummer voor de maanden juli en augustus. Dubbel wat betreft maanden, helaas niet wat betreft inhoud, want de kopijmap is de laatste angstig leeg gebleven. Een groot deel van de artikelen is dan ook overgenomen uit andere bladen. Laten we hopen dat de zomermaanden iedereen voldoende energie levert

om flink aan het schrijven te gaan. Jammer genoeg ontbreekt het de –overigens wel erg kleine- redactie aan tijd om zelf artikelen te schrijven, interviews te doen, rubrieken of series op te zetten. Dat zou wel zeer gewenst zijn. Hierbij dan ook de vraag om er tijdens de zomer nog eens over na te denken of u de redactie niet zou willen versterken.

Traditioneel ook de vraag om uw kerkelijke ervaringen, in welke zin dan ook, van deze vakantieperiode te delen met uw gemeenteleden. Wij wensen u een prettige zomer! Namens de redactie,

Dick Spijker

Protestantse Kerkgemeenschap Watergraafsmeer

Adres

Carin te Hoonte (scriba)
Dulongstraat 33
1097 RV Amsterdam
692 53 46

E-mail

kerkenraaddebron@hetnet.nl

Internet

www.kerkdebron.org

Predikanten

Ds. C.H.W. van den Berg
Middenweg 197
692 80 89

Ds. B.A. Venemans
Hugo de Vrieslaan 4
665 68 31

Kerkelijk bureau

Gereformeerd
Guus Westra
Avogadrostraat 8 hs
692 29 15 westra230@zonnet.nl
Hervormd
Hugo de Vrieslaan 2
dinsdagen 09.00 - 12.00 uur
665 55 32 (kantooruren)
665 30 35 / 693 78 13
(spoedzaken)

Gironummers

Ger. Kerk Watergraafsmeer
511 10 71
Hervormde Gemeente
Amsterdam- Watergraafsmeer
461 209 (vrijwillige bijdragen)
31 628 (giften, etc)
Diakonie Ger. Kerk W'graafsmeer
393 56 23
Diakonie Hervormde Gemeente
Amsterdam-Watergraafsmeer
462 20 84 of 152 74 04
Meer-Zicht
477 34 00
Kerkblad MeerZicht

Meer-Zicht is het maandblad van de Protestantse Kerkgemeenschap Watergraafsmeer. Het is een platform voor berichten, meningen en achtergronden.

Meer-Zicht wordt verzonden aan gemeenteleden en verschijnt steeds op de eerste vrijdag van de maand.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen te wijzigen, in te korten of in het geheel niet te plaatsen.

Redactie en vormgeving

Dick Spijker
Laplacestraat 80-1
Ditty Peeters
Fraunhoferstraat 27
Henk de Waard
Mendelhof 13-2

E-mail:

dickspijker@xs4all.nl

MeerZicht kan op verzoek in digitale vorm per e-mail worden toegezonden (pdf-formaat)

**Kopij nummer 9
15 augustus 2005**

Abonnementenadministratie
Zie: kerkelijk bureau

Geloof

Een paar jaar geleden waren er mensen die beweerden dat er een derde wereldoorlog op komst is. Niet een oorlog van landen tegen elkaar, maar een oorlog van godsdiensten. Mensen zouden niet vanwege nationalistische gevoelens een ander volk willen vernietigen. Ze zouden niet gedreven door zucht naar rijkdom, door een drang om macht uit te breiden; zij vechten ter wille van de waarheid. Zij zouden zo in het bezit genomen zijn, bezeten zijn, door hun overtuigingen over God, over de betekenis van het leven, dat zij andere overtuigingen niet naast zich kunnen dulden. Andere godsdiensten, andere waarheden moeten uitgeroeid worden, dat is de opdracht die zij niet van één of andere dictator krijgen maar van God zelf. Daarom stellen zij hun leven in de waagschaal. Ter wille van hun geloof.

Daarnaast kennen wij allemaal mensen, die met een geruststellende glimlach ons verzekeren: "Maar ik geloof wel in iets, hoor. Wees maar gerust, ik denk dat er toch iets moet zijn." Spottend wordt wel gezegd dat het aanhangers van het 'ietsisme', een levensbeschouwing die draait rond iets vaags en onbestemds, 'het iets'. De aanhangers zijn er van overtuigd dat er aan de verre horizon iets is. Voor sommigen is die horizon donker en dreigend. Voor anderen is zij vredig en rooskleurig. Maar het blijft vaag, het heeft weinig of geen invloed op hun dagelijks leven, en zeker zullen ze er hun leven niet voor over hebben. Wat is 'geloven' dan eigenlijk? Wat drijft mensen, wanneer zij uit hun geloof iets doen of laten? Wat zeggen wij eigenlijk, wanneer we – soms met verheffing van stem – zeggen of zingen: 'Ik geloof in God, de almachtige Vader, Schepper van hemel en aarde'? Alleen maar woorden die vervliegen? Of spreken we iets uit, dat uit ons diepste binnenste komt?

Vertrouwen

Als we tegen iemand zeggen: 'ik geloof jou, ik geloof in jou', dan betrekken we ons uitdrukkelijk op iemand anders, die mens heeft ons vertrouwen, we durven ons aan hem of haar over te geven, we zijn er veilig. We kunnen niet in zijn binnenste kijken. Hij of zij behoeft zich niet steeds te bewijzen. Wat we van ze weten, wat we van ze zien, is voldoende om een stap verder te zetten, om je toe te vertrouwen. Zo is het ook met God. Als we zeggen, dat we in God geloven, dan spreken we een vertrouwen uit. We lopen niet verlorren. Je kunt God niet in zijn binnenste kijken. We kunnen Hem niet uittekenen. Maar wat we van Hem weten, in ons aanvoelen van het heelal, in ons ervaren van onszelf, is genoeg om te zeggen: 'ik geloof in God', 'ik durf mij aan Hem over te geven.'

Als God voluit aan ons zou verschijnen, recht voor ons zou staan, dan zouden we niet in Hem kunnen geloven. Zoals we ook niet kunnen geloven in iemand die zich aan ons opdringt. Zo is het bij een mens, en zo is het bij God. God en mens hebben een binnenste, daar zijn zij zichzelf. Daar kun je alleen maar in alle vrijheid aan overgeven. In een mens geloven, is door zijn uiterlijkheden heen kijken en hemzelf die dat alles draagt aanvaarden.

In God geloven is door al zijn uiterlijkheden, Zijn schepping., Zijn woorden, Zijn verschijnen in een man, Jezus uit Nazareth, heen kijken en Hemzelf die dat alles draagt aanvaarden.

Honderdtachtig jaar geleden schreef een Deense theoloog: 'Als God zich de gedaante van een zeldzame, enorme grote groene vogel zou aanmeten, met een rode snavel, die in een boom op de stadswal zat en misschien zelfs op een ongehoorde manier floot, dan zou een burgerman zijn ogen vast wijd openen. Voor het eerst in zijn

leven kon hij nu de eerste zijn. Maar hierin is het heidendom gelegen. Dat God zich direct tot de mens verhoudt, als het opvallende tegenover een bewonderende mens.' Maar God valt in niets, maar dan ook in niets op. Hij is aanwezig in alles; dat wil zeggen in mensen om mij heen, in de zon, in de dieren, in het lijden en de dood. Hij is daar bescheiden aanwezig. Maar Hij biedt zich aan, Hij doet je vermoeden.

Zo was Hij zo volledig mogelijk onder ons aanwezig in een mens zoals wij, Jezus. Toen Petrus een hele tijd met Hem was opgetrokken en hij die man had horen spreken, had zien omgaan met mensen, zich had zien buigen over het gekwetste, toen, ja toen, zag hij het ineens. Hij keek door al die alledaags vorm heen en kon niet anders uitroepen dan: 'Maar jij bent de zoon van God'. Het welde in hem op. Hij had het zich zo heel anders voorgesteld. Nu geloofde hij in wat zich aanbood, en durfde hij zich aan Hem over te geven. Zo openbaart zich God.

Jezus heeft gezegd: 'Waar liefde is en toewijding, daar is God', en: 'Waar er twee of drie in Mijn naam bijeen zijn, daar ben Ik aanwezig.' Maar je moet er wel doorheen kijken om Hem te zien. Je moet je eigen voorstellingen durven loslaten wanneer Hij zich aanbiedt.

Geloven vereist overgave, het wagen jezelf te laten gaan. Geloven vraagt loslaten om hetgeen er is te ontvangen. Dan pas kan een mens in volle overgave bidden zoals Jezus hem dat voordeed. 'Onze Vader die in de hemel zijt, uw naam worde geheiligd, uw rijk kome, uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.'

Dat geloof zal de Geest in hem wakker maken die uitbloeit in daden van liefde.

*Pater dr. Hans van Munster ofm
uit: Het goede leven*

Mensen

In Memoriam

Willem Rietbergen

Op zaterdag 18 juni is van ons heen gegaan, na een kortstondige ziekte, ons gemeentelid, Willem Rietbergen, in de ouderdom van 74 jaar. We wisten dat hij ernstig ziek was, maar dat het einde zo spoedig zou komen, hadden we niet verwacht. Hij was een stille werker, die niet meteen op de voorgrond wilde treden, maar veel vrijwilligerswerk deed. Zo was hij jaren lid en bestuurslid van de voetbalvereniging De Geuzen en op zaterdagmiddag ging hij zo af en toe nog wel eens kijken hoe de jongens het deden, winnen of verliezen.

Na De Geuzen werd hem gevraagd zitting te nemen in de commissie van beheer van de Gereformeerde Kerk Diemen - Watergraafsmeer – Bijlmer, tot de ontbinding was hij lid van dit college maar een voortzetting als lid van de commissie van beheer van de Gereformeerde Kerk Amsterdam-Watergraafsmeer zat er dik in. De financiële zijde van de kerk, heeft hij altijd met volledige inzet gedaan en na het Samen op Weg met de Hervormde Gemeente was hij ook in de beheerscommissie aanwezig, zelfs de laatste tijd ook nog als ouderling-kerkvoogd. Hij had graag vier jaar geleden willen opstappen, maar er was een moeilijk een opvolger te vinden en zo bleef hij toch functioneren tot het einde. Een stille werker en goede vriend hebben we zien heengaan.

Dat hij ruste in vrede.

Hw

Ter nagedachtenis aan mevrouw A. de Boer-Biersteker

Op 25 mei is op de leeftijd van 88 jaar overleden mevrouw Aafje de Boer-Biersteker.

Zij is een aantal weken opgenomen geweest in het OLVG. Toen duidelijk werd dat zij niet meer be-

ter kon worden, is zij weer teruggekomen naar de Open Hof. Daar is zij ook gestorven. Tot op het laatst was zij betrokken bij alles wat er rondom haar plaatsvond. Zelfstandig en sterk, zelf het initiatief nemen. Dat hoorde bij haar!

Mevrouw de Boer kan getyperd worden als een vrouw die zich volledig inzette voor haar medemens. Actief in de Elthethokerk, 'haar' bejaardenclub, die zij jarenlang op haar unieke manier leidde. 23 jaar organiseerde zij rond de kerstdagen bijeenkomsten in Noordwijkerhout voor alleengaanden. En ze wist iedereen enthousiast te krijgen om daaraan mee te werken.

In Verpleeghuis Vreugdenhof was zij, totdat ze zelf in De Open Hof kwam wonen, elke zondag te vinden.

Zij was een blijmoedige vrouw met een rotsvast vertrouwen en geloof. "Ik ga naar het feest...", het moet een blijde afscheidsdienst zijn. Deze afscheidsdienst was op 1 juni j. l. in de aula van begraafplaats de Nieuwe Ooster. Wij, familie, vrienden en bekenden van mevrouw De Boer, hebben met elkaar de liederen gezongen die zij zelf had uitgekozen. Haar naam is genoemd met liefde en respect om wie zij is geweest en om alles wat zij heeft betekend voor zovelen om haar heen.

Het slotlied -ook haar keuze- was wederkerig: "Ga dan heen in vrede, ga en maak het waar.." Wij zongen het haar a.h.w. toe en zij gaf het mee als een boodschap aan ons die verdergaan in dit leven. Na deze plechtigheid hebben wij haar begeleid naar haar laatste rustplaats. Moge zij rusten in vrede.

Wij wensen haar kinderen, kleinen achterkleinkinderen veel sterkte bij het verlies van deze markante moeder en oma.

*Marja van Gaalen-van Veen
Pastor zorgcentrum De Open Hof*

Lieve mensen

Vriendelijk dank voor de mooie kaart met handtekeningen van velen! Hartelijke groeten,

G. Plemp – Kerkhof

Bedankt

Langs deze weg wil ik u mijn dank uitspreken voor de mooie bos bloemen, die ik via mevr. Hagedoorn mocht ontvangen.

Het doet je goed dat je niet vergeten bent door de Gemeente van De Bron.

Met vriendelijke groet,

Jan Vos

Dank u

Graag wil ik de Kerkgemeenschap Watergraafsmeer bedanken namens mijn moeder mw. van Ek-Blijenberg voor de kaart en de mooie bos bloemen. Vandaag werden deze bezorgd door de hr. Weiss. Ze vindt het erg fijn dat men nog aan haar denkt. Zij vraagt of u deze mail wilt plaatsen in MeerZicht.

Met vriendelijke groeten,

Ria. v.d. Konijnenberg- v. Ek

Licht van Christus

We vinden tegenwoordig in de meeste kerken weer een paaskaars. Dat is zeker niet altijd zo geweest. In 1962/63 gaf de Prof. Dr. G. van der Leeuwstichting voor het eerst "De Adem van het jaar" uit. Dit leidde in de protestantse kerken tot een brede herwaardering van de klassieke liturgie en het kerkelijk jaar, en daarmee ook van de liturgie van de Paasnacht met zijn paaskaars.

Het nieuwe dienstboek heeft de paaskaars nu ook meer officieel een plaats gegeven in de vorm van twee verschillende orden van dienst voor de Paasnacht, die voornamelijk verschillen in het tijdstip waarop de Paaskaars wordt binnengebracht.

De paaskaars stamt af van de Joodse sabbatslamp, en heeft in de eerste jaren van het Christendom zijn plaats gekregen in de Paasnacht. Het licht van de paaskaars is immers een zinnebeeld van de verrezen en verheerlijkte Christus. Het verdrijft ook de duisternis, synoniem met het kwaad. Het licht in de paasnacht heeft blijkbaar al een belangrijke rol gespeeld in de derde eeuw. In de eeuwen daarna is het binnenbrengen van de nieuwe Paaskaars in de paasnacht steeds meer omgeven met rituelen, die in de Katholieke Kerk tot aan het Tweede Vaticaans Concilie zijn blijven bestaan. Daarna zijn de rituelen versoerd, maar daardoor niet minder indringend geworden. U kunt ze grotendeels terugvinden in het dienstboek.

Waaruit bestaan die rituelen? Het zijn bepaalde handelingen, terwijl bijpassende gebeden worden uitgesproken. Eerst wordt er, buiten de kerk, een nieuw vuur aangestoken (vroeger met vuurstenen). Zo mogelijk verzamelt de hele gemeente zich daaromheen. Door de gebeden die daarbij worden uitgesproken wordt het vuur "gewijd".

Daarna wordt de paaskaars gewijd. Met een stift tekent de priester of voorganger een kruis in de kaars. Boven het kruis een Griekse letter alpha, A, onder het kruis de omega. "Christus is gisteren en heden, het begin en het einde, de alpha en de omega". Overigens zijn deze symbolen tegenwoordig vaak van tevoren, samen met het jaartal en andere steeds wisselende symbolen, als versierselen aangebracht.

Dan brengt de voorganger vijf wierookkorrels aan op het kruisteken op de kaars: boven, midden, onder, links, rechts. Deze korrels zijn meestal doorboord met een spijkertje. Zij staan voor de vijf wonden die Jezus zijn toegebracht aan het kruis. Daarna wordt de kaars aangestoken aan het nieuwe vuur. De Paaskaars wordt in de vrijwel donkere kerk binnengebracht. Bij voorkeur door de diaken, samen met de voorganger en andere ambtsdragers. Wanneer het Licht de kerk binnenkomt wordt gezongen: Licht van Christus! (Lumen Christi!). Halverwege en aan het eind van de route wordt dat herhaald, steeds een toon hoger. Als de Paaskaars op zijn plaats is gezet wordt de paasjubelzang gezongen (Lof van het Licht, Exsultet. Laat juichen heel het hemelkoor van engelen), oorspronkelijk een lang gezang, waarin een priefatiegebed is opgenomen (Verheft uw hart...).

Onderwijl steken alle aanwezigen hun kaarsen aan aan de brandende paaskaars. Na afloop van het Exsultet worden de kaarsen weer gedoofd. Verderop in de dienst, bij de doop en/of hernieuwing van onze doopbeloften, kan de paaskaars opnieuw een rol spelen. Ook het dienstboek geeft deze mogelijkheid aan. Tijdens de wijding van het doopwater wordt de paaskaars driemaal ondergedompeld in het water. Het is eigenlijk een soort bevruchtingsritueel: de levens-

kracht van de Heilige Geest wordt symbolisch uitgestort in het water, zodat wij er onze wedergeboorte aan ontleen, die wij met het uitspreken van de doopbeloften hopen te ondergaan.

De paaskaars bleef van oudsher branden tot de evangelielezing op Hemelvaart. Daarna werd hij gedoofd. Jezus was immers niet meer onder ons. In een andere traditie bleef hij branden tot en met Pinksteren of zelfs Trinitatis. Daarna verhuisde de kaars naar de doopkapel, om alleen nog te branden tijdens doopplechtigheden, en eventueel begrafenissen. Tegenwoordig blijft de paaskaars meestal branden tot en met de evangelielezing op Goede Vrijdag, wanneer Jezus sterft. Immers, ook op de zondagen na Hemelvaart is het juist de paaskaars die ons er aan herinnert dat Jezus bij ons is: "Waar twee of drie verenigd zijn in mijn Naam, daar ben ik in hun midden". Dat is ook de reden dat steeds meer mensen ook thuis in hun woonkamer een huispaaskaars hebben staan, die ze op bepaalde momenten aansteken, bijvoorbeeld op zondag of tijdens het eten.

Financiën

Ontvangen van mw. V voor het bloemenfonds (via mw. Verburg) €10

Een bruiloft

Ik heb de kerk verhuurd voor zaterdag 4 juni, aldus de eerste mededeling. Dat moeten jullie even regelen want Klaas kan niet, Wim kan niet, zelfs Joop is er niet. Voor oriëntatie een afspraak in mei, op een donderdagavond om zeven uur.

Wij zijn aanwezig, plus de regelneef van de bruid. Die is nog onderweg, ze komt zo. Na drie kwartier nog niemand, dus bellen met de mobiele telefoon. Ze staan in Noord in de file. Eindelijk komt de aanstaande bruid met gevolg; de kerk wordt bezichtigd en goedgekeurd.

Woensdag 3 mei wordt er gebeld door de regelneef of een paar dames de kerk mogen bekijken in

verband met de versiering, muziek en dergelijke. Afspraak op donderdag om zeven uur in de kerk. Al wie er komt, geen dames voor de versiering. Ze komen een uur later met duizend excuses.

Afspraak 3. Vrijdagavond zeven uur. Voor versiering van de kerk, plaatsing van de stoelen en muziekinstrumenten, enz. Wij zijn op tijd, de regelneef met zijn gevolg een uur later. En waar zijn de muziekinstrumenten? Die zijn onderweg. Om half tien is de muziek binnen.

Zaterdag. De trouwerij is van twee tot vier uur, dus of wij om 10.45 komen. Dan hebben we tijd genoeg voor het installeren en uitproberen van de microfoons. Om tien

uur orden we gebeld dat ze om 11.45 uur komen. De regelneef is op tijd en gaat aan het werk! Kerk open om half twee, een paar mensen komen naar binnen. Om twee uur wordt er gebeld: we zijn foto's maken in het Amstelpark. We zijn onderweg en komen zo. Na lang wachten en veel telefoontjes arriveert het bruidspaar om vier uur voor de kerk: twee uur te laat. De kerkdienst duurde daarna nog anderhalf uur.

Een Ethiopische Bruiloft.

C.H.K.

't Hoeckhuys

Extra activiteiten juli en augustus 2005

Zondag 3 juli en 7 augustus van 14.00 uur t/m 16.00 uur supergezellige zondagmiddag instuif
Gezelschapsspellen en klaverjassen - vrij entree -

Vrijdag 1 juli van 13.30 tot 16.00 uur
Snikhete zomer~bingo met henk Voorlopig laatste BINGO i.v.m zomervakantie.
Gratis entree!
Laat Henk met zijn plankjes van € 6,00 maar zomerschuiven

Zijn harde BINGO laat zelfs niet winnaars juichen!

Ideen?
Vergeet niet, zo tussen de zomer door, ons hoeckhuys binnen te lopen met uw ideeën! Al onze vaste en extra activiteiten hangen ook af van uw eigen creativiteit en creatief denken! Schrijf uw ideeën op en schuif ze in ons fel oranje ideeënboek!!! 't Hoeckhuys wil voor iedereen toegankelijk zijn!

Aangezien er in de zomermaanden geen cursussen zijn, kunt u dagelijks van 10.00 tot 17.00 uur intekenen voor nieuwe cursussen die van start gaan met ingang van

september.

Voor informatie en opgeven voor de diverse cursussen dit maandbladinfo kunt u terecht bij Elisabeth de Baat, coördinator van 't Hoeckhuys. Even binnenlopen, bellen naar tel.nr 020 46 23 353, of een E-mailtje naar thoekhuys@openhof.nl.
Dienstencentrum 't Hoeckhuys, Fizeaustraat 3, 1097 SC Amsterdam

Met vriendelijke groet,

*Laurens Windig
Pers en Publiciteit 't Hoeckhuys
Redactie 't HoeckhuysNieuws*

Godsdienst op openbare scholen in de knel

Bezuinigingen leiden tot halvering in afgelopen jaren

Godsdienstles op openbare scholen is al bijna honderd jaar een wettelijk verankerde praktijk. Maar de laatste jaren komt er de klad in. Het aantal docenten is in het afgelopen decennium gehalveerd. Veel burgerlijke gemeenten draaien de subsidiekraan dicht. Door Wim Eikelboom.

In het handenarbeidlokaal van de openbare basisschool De Windhoek in Almelo zitten 14 kinderen om de tafel. Het gaat over de Tien Geboden. 'Leefregels', legt godsdienstdocente Diny Nolten uit. "Bij Jezus werd toch een spijker door z'n hand geslagen?" vraagt op eens een kind. "Komt daar de uitdrukking 'een gat in je hand hebben' vandaan?"

De leerlingen krijgen een lesuur per week, facultatief, ouders kunnen er voor kiezen. En daar wordt veel gebruik van gemaakt, vertelt Harry Gerichhausen, algemeen directeur van het openbaar primair onderwijs in Almelo., in totaal tien scholen. "Ouders die voor het openbaar onderwijs kiezen, hebben behoefte om expliciet aandacht te schenken aan levensbeschouwing, godsdienst, humanisme, etc. Het sluit ook goed aan bij de actuele discussie over normen en waarden; de godsdienstles is een manier om dat thema bij jongeren extra onder de aandacht te brengen."

Sinds de wet op het lageronderwijs (1920) hebben kerken en levensbeschouwelijke genootschappen de mogelijkheid op openbare basisschool godsdienstles te verzorgen, vertelt Elza Kuyk van de afdeling Kerk en onderwijs van het

PKN. De openbare school hoeft slechts een verwarmd en verlicht lokaal ter beschikking te stellen. Dat is nog steeds de basis voor de huidige regeling; de school hoeft alleen een lokaal en lestijd ter beschikking stellen. De kerk of het levensbeschouwelijk genootschap zorgt voor een docent. In de wet is nadrukkelijk geformuleerd dat het een taak is voor 'buitenstaanders' omdat openbaar onderwijs geen voorkeur mag uitspreken voor deze of gene richting.

Godsdienstles op openbare scholen is geen 'zieltjeswinnerij', zegt directeur Gerichhausen. "De stichtingen die de leerkrachten opleiden en selecteren staan garant voor een bepaalde objectiviteit."

Docente Diny Nolten is terughoudend met haar eigen geloofsovertuiging. 'Het is geen vak als aardrijkskunde of rekenen. Als ik er niet achter stond, zou ik dit vak niet geven, maar het is niet mijn bedoeling kinderen te bekeren. Ze nemen er kennis van, en wat het met ze doet, dat weet ik niet.'

"Kinderen vragen weleens: Juf geloof je dit nou? Dan zeg ik: Ja, dat geloof ik. Ik zeg ook eerlijk dat ik vaak twijfel. Geloof zonder twijfel bestaat volgens mij niet. Geloven is vallen en opstaan, maar het geeft me toch houvast in het leven."

Volgens Elza Kuyk (PKN Kerk en onderwijs) loopt het aantal godsdienstlessen op openbare scholen drastisch terug. Uit cijfers van 1992 blijkt dat op dat moment circa 80 procent van de openbare basisscholen werd bereikt. Voor het humanistisch vormingsonderwijs was het iets minder. Nu dertien jaar la-

ter, is de schatting dat de helft van de openbare basisscholen een aanbod heeft van godsdienstlessen. Ongeveer 40 procent heeft een aanbod van humanistisch vormingsonderwijs. Vanwaar die terugloop? Kuyk: "Eén van de belangrijkste factoren is dat de burgerlijke overheden, die de subsidies verstrekken, het steeds vaker laten afweten. Godsdienstles staat op de subsidielijsten tussen de lantaarnpalen, het zwembad en de toneelverenigingen in. Het is een makkelijke bezuinigingspost; het wordt niet altijd als een belangrijk onderdeel gezien.

Houdt die ontwikkeling geen gelijke tred met ontkerkelijking?

Kuyk: "Godsdienst blijft een onderdeel van onze cultuur. Veel ouders kiezen het omdat ze zeggen: 'we zijn wel gelovig, maar kunnen en willen er thuis niet zoveel aandoen'. We hebben geen enkele indicatie dat de behoefte terugloopt, in tegendeel, er is een hele positieve benadering van godsdienst, juist bij ouders van openbare scholen."

Apeldoorn, Arnhem, Noordwijkerhout, Epe, Harderwijk – het zijn zo maar een paar gemeenten die de afgelopen jaren een streep hebben gezet onder de subsidie voor godsdienstonderwijs op openbare scholen. Ook in Almelo houden de lessen na de zomervakantie op. De leerkrachten van openbare scholen zullen dan zelf de godsdienstlessen moeten verzorgen. Docent Kornet van groep 8 staat niet te trappelen om de taak van de godsdienstdocenten over te nemen. "Zij zijn veel meer gespecialiseerd. Ik heb de achtergrond niet.

Bij het paasfeest bijvoorbeeld zal ik in de toekomst meer moeten uitleggen over de betekenis. Zelf ben ik niet godsdienstig, dus moet ik me er wel in gaan verdiepen, want veel meer dan basiskennis heb ik niet op dit terrein. Dat wordt even leren, ja."

Terwijl de minister-president roept om herstel van normen en waarden, wordt op lokaal niveau drastisch gesneden in deze vorm van overdracht van normen en waarden. Dat is toch gek?

Gerichhausen: "In elk geval is een belangrijk aspect van deze waarden en normen overdracht teniet gedaan door bezuinigingen. Er zit helaas een discrepantie tussen

wat de premier zegt en wat er op lokaal gebied wordt gedaan. Kuyk noemt een paar andere redenen om te pleiten voor behoud van dit type godsdienstonderwijs: "Er zijn kinderen die op geen enkele manier in aanraking komen met godsdienst. Ze kijken naar kerken zoals ze naar kastelen kijken; exotische gebouwen uit een lang vervlogen tijdperk. Ze hebben geen idee welke functie een kerk heeft, noch in de geschiedenis, laat staan in het heden. Die onderschatting van de betekenis van religie kom je overal in de cultuur tegen. Mensen denken dat je godsdienst verruilt alsof je een paar schoenen verwisselt, als was het

een consumptieartikel." Om het tij te keren gaan de levensbeschouwelijke organisaties binnenkort praten met minister Van de Hoeven van onderwijs. Ze willen geld van haar; een bedrag van 5 tot 10 miljoen euro.

*Overgenomen uit:
Het goede leven*

*Dit is een bewerking van
een uitzending van
EO-radio 1 DeOchtenden*

Soms

Soms kan je zo begaan zijn
met je zorgen en problemen
dat je de wereld rondom je
-dichtbij en veraf -
gewoon uit het oog verliest.

Je leeft op een eiland
onbereikbaar in gedachten verzonken.

En dan stelt iemand plotseling
en uitdrukkelijk een vraag:
Zou jij voor mij iets willen doen?

Het is alsof de gordijnen
met een ruk worden opengetrokken
en het zonlicht weer vrij en vrolijk
naar binnen kan.

Zo'n vraag relativeert dan ineens
alles wat je dreigt op te slorpen
en brengt je terug
bij je meest wezenlijke kenmerk:
mens en medemens zijn.

Ingaan op die vraag
betekent een stukje bevrijding.

Marlies Lecocq

Overgenomen uit "De open poort"

Diensten

Zondag 3 juli 2005

De Bron, 10.00

Voorganger: Dr. J.H. de Wit
(Zaandam) (gastpredikant)

Geen jeugddiensten

Crèche: Dirma de Ronde

Collecte: Godsdienstonderwijs
openbare scholen

De Open Hof, 10.00

Voorganger: Pastor M.A. van
Galen - van Veen

Zondag 10 juli 2005

De Bron, 10.00

Voorganger: Ds. Ab Venemans

Nevendienst: Ria van Gerven en
Hetty Peereboom

Tienerdienst: Harda van Wagenin-
gen en Henk den Hoedt

Crèche: Marjo Hobbelman of
Linda Schol

Collecte: Classicale diakonale
verpl.

Gebedsgroep

De Bron, 16.30

Zondag 17 juli 2005

Viering Heilig Avondmaal

De Bron, 10.00

Voorganger: Ds. Ab Venemans

Nevendienst: Petra Bloem en
Tanja Claassen

Tienerdienst: Zolderavond met
Henk en Harda

(Laatste nevendiensten vóór de
zomervakantie)

Crèche: Angeniet van Duijn

Collecte: Algemeen kerkenwerk

Zondag 24 juli 2005

De Bron, 10.00

Voorganger: Pastor M.A. van
Galen - van Veen

(gastpredikant)

Geen jeugddiensten

Crèche: Frank de Graaf

Collecte: Ouderenwerk

Zondag 31 juli 2005

De Bron, 10.00

Voorganger: Ds. Ab Venemans

Geen jeugddiensten

Collecte: Onderhoudsfonds

Zondag 7 augustus 2005

De Bron, 10.00

Voorganger: Ds. Ab Venemans

Geen jeugddiensten

Collecte: Buitenweek

De Open Hof, 10.00

Voorganger: Pastor M.A. van
Galen - van Veen

Zondag 14 augustus 2005

De Bron, 10.00

Voorganger: Ds. L. de Liefde
(Amstelveen) (gastpredikant)

Geen jeugddiensten

Collecte: Onderhoudsfonds

Gebedsgroep

De Bron, 16.30

Zondag 21 augustus 2005

De Bron, 10.00

Voorganger: Ds. Ab Venemans

Geen jeugddiensten

Collecte: Zending

Zondag 28 augustus 2005

De Bron, 10.00

Voorganger: Ds. Ab Venemans

Geen jeugddiensten

Collecte: Ouderenwerk

Zondag 4 september 2005

De Bron, 10.00

Voorganger: Ds. Ab Venemans

Geen jeugddiensten

Collecte: Werelddiakonaat

De Open Hof, 10.00

Voorganger: Pastor M.A. van
Galen - van Veen

Zondag 11 september 2005

De Bron, 10.00

Voorganger: Ds. Kees vd Berg

Geen jeugddiensten

Collecte: Landelijk jeugdwerk

Gebedsgroep

De Bron, 16.30

Collectes

Zomercollecte Zending

Op 21 augustus wordt de zomercollectie voor de zending gehouden. Het studentenpastoraat in Nigeria staat centraal. Upoli, de Technische Universiteit van de Baptistenkerk in Managua wil 6.000 studenten betrekken bij kerk en Evangelie. Wie in Nicaragua de kans krijgt om te studeren heeft geluk. Het studentenpastoraat levert een inhoudelijke bijdrage aan de lesprogramma's. Actuele thema's worden ter sprake gebracht en tegen het licht van het Evangelie gehouden, onder andere ook het omzien naar diegenen in Nicaragua, die in armoede leven en een zwaar bestaan hebben. Ook is er ruimte voor individueel pastoraat.

Collecte Medisch Werk

Op 4 september is de collecte voor het medisch werk in Kerkinactie. Het gezondheidswerk van de Kerk van Pakistan staat hierin centraal. Deze kerk zet zich in voor de gezondheid van armen, waaronder veel christenen. Pakistan kent grote verschillen tussen arm en rijk. In de hoofdstad Islamabad staan zowel moderne kantoorflats als armoedige krotten. De gezondheidssituatie in de sloppenwijken is slecht. De Kerk van Pakistan heeft hier een gezondheidsnetwerk opgezet.